

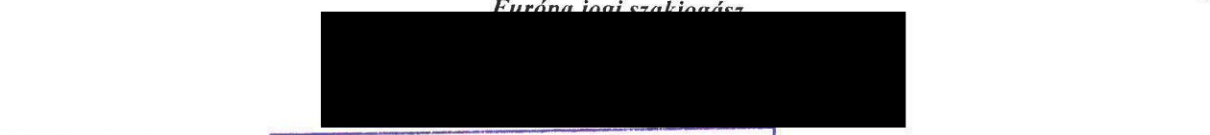
Dr. Gaudi-Nagy Tamás

ügyvéd

Európai jogi szakjogász

§

§

Alkotmánybíróság
Fővárosi Törvényszék útján!

Budapest
Donáti u. 35-45.
1015

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/2057-0 / 2016
Útján!	
Érkezett:	2016 DEC 20.
Példány:	3
Melléklet:	16 db
Kezelőiroda:	<i>[Handwritten signature]</i>

Budapest, 2016. december 1.

FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK 14.	
FŐLAIJSTROMSZÁM	
KEZDŐÍRÁTO	
Postán / Csomagban / Elektronikusan / E-mailen / Faxon	
Érkezett:	2016 -12- 07
Példány:	
Kezelőiroda:	
Utóirat:	24183/14

Tárgy: alkotmányjogi panasz indítvány

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott dr. Gaudi-Nagy Tamás [redacted] egyrészt saját nevemben másrészt Almási Lajos [redacted] nevében meghatalmazással igazolt jogi képviselőként eljárva az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (továbbiakban Abtv.) 27. §-a alapján az alábbi

alkotmányjogi panasz indítványt

terjesztem elő.

Kérjük a T. Alkotmánybíróságot, hogy a Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.20.495/2015/6/II. számú jogerős ítéletének illetve a Kúria Pfv.IV.20.750/2016/8. számú felülvizsgálati ítéletének az alaptörvény-ellenességét a Fővárosi Törvényszék 22.P.24.183/2014/9. számú ítéletére is kiterjedően megállapítani, és az első-, másodfokú valamint felülvizsgálati ítéleteket megsemmisíteni szíveskedjenek, mert azok sértik az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében biztosított véleménynyilvánítási szabadságot, valamint a IX. cikk (2) bekezdésében biztosított – a véleménynyilvánítás szabadságából eredő - sajtószabadságot.

A kérelem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. Az indítványozói jogosultság igazolása

Indítványozók azon polgári peres eljárás alperesei voltak, mely eljárásban az elsőfokon eljáró Fővárosi Törvényszék 22.P.24.183/2014/9. számú ítéletével megállapította, hogy megsértették [redacted] alperesek képmáshoz fűződő személyiségi jogát és emiatt összesen a két felperes javára egyenként 450.000,- Ft összegű sérelemdíj megfizetésére is kötelezte őket.

Az elsőfokú ítéletet alperesek fellebbezésére és felperesek csatlakozó fellebbezésére tekintettel a másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.20.495/2015/6/II. számú ítéletével helybenhagyta.

A jogerős ítélettel szemben alperesek jogszabálysértésre hivatkozással felülvizsgálati kérelemmel éltek a Kúriához. A Kúria Pfv.IV.20.750/2016/8. számú felülvizsgálati ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Megállapítható tehát, hogy az alaptörvény-ellenes ítéletek egyedi ügyben születtek, és abban az indítványozók, mint alperesek vettek részt, így érintettségük fennáll, és ezért az Abtv. vonatkozó §-a szerint jogosultak az indítvány előterjesztésére.

Az indítványozók mind a Fővárosi Törvényszék elsőfokú, mind a Fővárosi Ítéltábla jogerős, mind a Kúria felülvizsgálati ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérik. Bár az Ítéltábla ítélete jogerős és végrehajtható határozatnak minősül, azonban indítványozók azzal szemben felülvizsgálati kérelemmel éltek, és a hatályban fenntartó kúriai ítéletet követően, annak kézbesítésétől számított törvényi határidőn belül terjesztik elő panasz indítványukat.

Figyelemmel arra, hogy az indítványozók a jogerős ítélet ellen alkotmányjogi panaszt nem terjesztettek elő, valamint figyelemmel arra, hogy a Kúria a felülvizsgálati eljárásában érdemben vizsgálta a benyújtott felülvizsgálati kérelmet, és érdemi vizsgálatot követően a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta, így a 3358/2012. (XII.5.) AB végzésben foglaltakra is tekintettel indítványozók a felülvizsgálati ítélettel szemben jogosultak a panasz előterjesztésére.

Mind az elsőfokú, mind a jogerős mind az azt hatályában fenntartó felülvizsgálati ítélet sérti az indítványozók Alaptörvényben biztosított jogát, ugyanis súlyos szankciókkal sújtják őket azért, mert az Alaptörvény biztosította sajtószabadságukkal és véleménynyilvánítási szabadságukkal élve egy a 2006-os rendőri jogsértések miatti – ezáltal a közérdeklődésre kétség kívül számot tartó – nyilvános tárgyaláson, a közfeladatukat ellátó, közpénzből fizetett rendőrségi jogtanácsosokról - mindennemű öncél nélkül, kizárólag a hiteles és pontos tájékoztatás végett - pár másodperc erejéig [REDACTED] z [REDACTED] portere vágókép gyanánt videofelvételt készített, és ezen videofelvétel mind [REDACTED] saját youtube csatornáján mind saját facebook oldalamon megtekinthető volt.

Indítványozók álláspontja szerint az elsőfokú, a jogerős és a felülvizsgálati ítélet sérti az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében biztosított véleménynyilvánítási és a IX. cikk (2) bekezdésében biztosított sajtószabadságot.

Indítványozók részére a felülvizsgálati ítéletet 2016. november 3. napján kézbesítették, így indítványuk törvényi határidőben előterjesztettnek minősül.

Az Abtv. 29. §-ban megfogalmazott „alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés”, mely a panaszindítvány befogadásának törvényi feltétele, indítványozók álláspontja szerint a fentiek fényében egyértelműen fennáll.

Alapvető – az Alkotmánybíróság ügykörébe tartozó – alkotmányjogi probléma ugyanis, hogy a közpénzből finanszírozott, közalkalmazotti jogviszonyban tevékenykedő rendőrségi jogtanácsosokról egy nyilvánvalóan közérdeklődésre számot tartó nyilvános bírósági tárgyaláson a véleménynyilvánítás és sajtószabadság gyakorlása keretében készíthető-e hozzájárulásuk nélkül videofelvétel illetve az ezen tárgyalásról a nagyközönség számára szóló videós tudósításban – emberi méltóságot nem sértő módon - hozzájárulásuk nélkül szerepeltethető-e képmásuk.

2. Az alaptörvény-ellenesség érdemi indokolása

Almási Lajos indítványozó az [REDACTED] sajtóorgánum munkatársaként, míg dr. Gaudi-Nagy Tamás indítványozó ügyvédként [REDACTED] felperes jogi képviselőjeként) vett részt a Pest Megyei Rendőrkapitányság és a Budapesti Rendőr-főkapitányság alperesekkel szembeni 68.P.22.580/2012 szám alatt folyamatban lévő polgári peres eljárás 2014. február 4. és 2014. április 3. napján tartott tárgyalásain.

A per tárgya a „2006. őszi rendőrterror” néven elhíresült tömeges rendőri jogsértések, jogszerűtlen intézkedések személyiségi jogot sértő jellegének megállapítása, és ezen jogsértések miatti nem vagyoni kártérítés megítélése volt.

Az ügy előzménye, hogy több mint tíz éve, még 2006. októberében a törvénytelen módon lezárt Kossuth tér közelében rendőrök támadtak egy egyetemi tanárra, aki hiányolta róluk az azonosító jelvényt. Legyűrték, karját kicsavarták maradandó sérülést okozva neki, több órára előállították, majd szabálysértési eljárást indítottak ellene, amelyből azonban büntetlenül került ki. 2014-ben a jóvátétel iránti perben tartott nyilvános tárgyaláson Almási Lajos felvételt kívánt készíteni. A per tárgya kiemelt társadalmi jelentőségű: 2006. őszi rendőrterror idején a közhatalmat gyakorló rendvédelmi szervek brutalitásáról és az azt követő jogos elégtétel megállapításáról szólt. A tárgyalás kezdetén az eljáró bíró [REDACTED] tévesen - a Pp. 134/A. § (3) bekezdésének harmadik mondata ellenére - megnyitkozította a rendőrség jogtanácsosait, hogy hozzájárulnak-e róluk történő felvétel készítéséhez. Ők nem járultak hozzá, a bíró ezért megtiltotta róluk a felvétel készítését. A tilalom ellenére a tárgyalásról tárgyszerűen tudósító felvételen a rendőrség jogi képviselői három másodpercre oldalnézetből felvillantak. A maraszaló ítéletek erre tekintettel születtek.

Bár 2014. évre már köztudott volt, hogy a rendőri szervek brutális kegyetlenséggel, jogsértő módon jártak el 2006. őszén – pontosan erre tekintettel születtek meg többek között az állami vezetői mulasztások, illetve az állam nevében elkövetett jogsértések áldozatait megillető kártérítésekről szóló 33/2010. (VI.11.) OGY határozat vagy a 2006 őszi tömegoszlatásokkal összefüggő elítélések orvoslásáról szóló 2011. évi XVI. törvény – azonban ennek ellenére a nyilvánvalóan törvényellenesen eljáró rendőri szervek továbbra is minden eszközt felhasználva – közpénzt költve költséges bírósági eljárásokra - próbálták igazolni jogellenes intézkedéseik "jogszerű" voltát.

Indítványozóknak jogvédőként jelentős szerepük volt abban, hogy a 2006-os rendőrségi jogsértések felderítésre és megállapításra kerültek, az újabb és újabb rendőrséget elmarasztaló döntésekről folyamatosan tudósították az erre igényt is tartó nagyközönséget. Ezen tudósítás-folyamnak egyik eleme [REDACTED] ügyében hozott elsőfokú, rendőrségi jogsértést megállapító ítéletről szóló, és a későbbi per tárgyát képező tudósítás.

Mіндеzen kontextusban vizsgálva tehát megállapítható, hogy bár egy nyilvános bírósági tárgyalás került a tudósításban bemutatásra, azonban ezen bírósági tárgyalás – a per tárgya miatt – kiemelt szerepet bírt, az a közérdeklődésre igen is számot tartó eseménynek számított.

Mindezeken túl az is megállapítható, hogy a rendőri szervek jogi képviselőjét ellátó, rendőri állományban lévő jogtanácsosok, közpénzből fizetett közalkalmazottak olyan résztvevői voltak a jelenkor eseményének számító 2006-os események kapcsán indult peres eljárás nyilvános tárgyalásának (gyakorlatilag a közhatalmi intézkedéseket rendőri állományban védő, közfeladatot ellátó személyek voltak), mely miatt hozzájárulásuk nélkül is készíthető róluk – emberi méltóságuk sérelme nélkül – videofelvétel.

E körben mindenképpen szükséges kihangsúlyozni, hogy a rendőri szervek és más hatóságok (melyek fenntartása közpénzből biztosított) tevékenységének ellenőrzését az is szolgálja, ha jogtanácsosaik, állományukban lévő személyek tevékenysége, munkája a társadalom felé bemutatásra kerül, ezáltal munkájuk társadalmi visszaigazolást nyer.

Mindez azért is fontos, mert alulírott indítványozó ügyvédként számos alkalommal találkozott azzal, hogy a 2006-os rendőri jogsértések miatt indult perekben a közpénzből gazdálkodó, tömeges jogsértéseket elkövető alperesi rendőri szervek jogtanácsosai arra sem vették a fáradságot, hogy a tárgyalásokon megjelenjenek, érdemi nyilatkozatokat tegyenek, azaz az általuk generált költséges perekben munkájukat nem megfelelően ellátva végül személyesen részt sem vettek.

A nyilvános tárgyalásról készült vágókép (tömegkép), melyben egy pillanatra feltűnnek a rendőrségi jogtanácsosok, a fentiek fényében semmi esetre sem tekinthetőek öncélúnak. Indítványozók álláspontja szerint egyrészt a hiteles tájékoztatáshoz, a bírósági tárgyalásról történő megfelelő

tudósításhoz szükséges mértékben jelentek meg a per szereplői a videofelvételen, másrészt mindez a rendőri szervek társadalmi ellenőrzését is szolgálta, nevezetesen azt, hogy a rendőrség illetve alkalmazottai az adófizetők pénzéből hogy végzik a munkájukat.

Indítványozók ügyében a fentiek ellenére az elsőfokú bíróság mégis jogsértőnek minősítette azon magatartásukat, miszerint a nyilvános bírósági tárgyaláson a rendőri szervekről, [REDACTED] [REDACTED] illetve azok képviselőjét jogtanácsosként ellátó személyekről felvételeit készítették, és a társadalom számára kifejezetten ezen tudósítások céljára létrehozott youtube illetve facebook hírcsatornáikon azt közzétették. A megállapított jogsértésre figyelemmel az elsőfokú bíróság ráadásul példátlan mértékű – fejenként mindösszesen 450.000 forint – sérelemdíj megfizetésére kötelezte indítványozókat a hiteles tudósításhoz felhasznált pár másodperces felvétel elkészítéséért és közzétételéért.

Az elsőfokú bíróság indoklása szerint az 1952. évi III. törvény (Pp.) 134/A. § (3) bekezdésének harmadik mondata – „Törvény eltérő rendelkezésének hiányában az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó, e feladatkörében eljáró személyről hozzájárulása nélkül is készíthető kép-, illetve hangfelvétel.” - a rendőri szerveket bírósági tárgyaláson jogtanácsosként képviselő személyekre nem vonatkozik, ugyanis nem állami feladatot látnak el e tevékenységük során. A bíróság kifejtette továbbá, hogy ezen tevékenységük nem tekinthető közéleti szereplésnek még akkor sem, ha az egy közérdeklődésre számot tartó perben történik. Az elsőfokú ítélet azt is rögzítette, hogy az indítványozók által a perben hivatkozott 28/2014. (IX.29.) számú alkotmánybírósági határozat és a Kúria ennek nyomán született 1/2015. BKMPJE jogegységi határozata – tekintettel arra, hogy azok a perbeli cselekményeket követően születtek – nem vehetők figyelembe.

Az elsőfokú ítélettel szemben indítványozók fellebbezéssel éltek, melynek eredményeként a Fővárosi Ítéltábla meghozta 1.Pf.20.495/2015/6/II. számú jogerős ítéletét, mellyel az elsőfokú ítéletet – annak jogi következtetéseivel és indokaival egyetértve – helybenhagyta.

A jogerős ítélet indoklásában az Ítéltábla kiemelte, hogy a képmás védelméhez fűződő jog olyan személyiségi jog, melyet egyéb igény, így a közvélemény tájékoztatásának igénye sem írhat felül.

Ezzel ellentétes megállapítást tett azonban az Alkotmánybíróság 7/2014. (III.7.) AB határozatában, melyet a 28/2014. (IX.29.) számú AB határozatában megerősített:

„a közhatalmat gyakorló személyek (és a közszereplő politikusok) esetében a személyiségvédelem korlátozottsága mindenki máséhoz képest szélesebb körben minősül indokoltnak a szólás- és sajtószabadság érdekében. A jogállami intézmények tevékenységének ellenőrzése ugyanis a sajtónak olyan alapvető joga, amely a demokrácia lényegi eleme. A jogalkalmazóknak mindezek figyelembevételével kell eljárniuk akkor, amikor bizonyos esetekben, a közhatalom egyes gyakorlóinak hivatásából következő személyiségvédelmi korlátokat megállapítják. A szólás- és sajtószabadság abszolút határát azonban kizárólag az emberi méltóság korlátozhatatlan aspektusát érintő, azaz az emberi mivolt legbensőbb lényegét sértő közlések jelenthetik.(7/2014. (III. 7.) AB határozat, Indokolás [56]–[63])”

Mindezekre figyelemmel az Alkotmánybíróság a 28/2014. (IX.29.) számú AB határozatában kihangsúlyozta, hogy minden egyes ügyben külön vizsgálatot kell lefolytatni az egymással szemben álló alkotmányos alapjogok vonatkozásában, és minden lényeges körülmény mérlegelésére figyelemmel kell megállapítani, hogy az adott ügyben sértette-e a szólás- és sajtószabadság gyakorlása valamely személynek az emberi méltóságát illetve az abból eredő személyiségi jogát.

Bár az Ítéltábla ítéletében megemlítette a fenti számú AB határozatot, azonban az abban meghatározott vizsgálatot az adott egyedi ügyre vetítve nem végezte el megfelelően, csupán megállapította, hogy a polgári per tárgyalásán a fél illetve a képviselőjét ellátó jogtanácsos nem közszereplő, tevékenysége nyilvános közéleti tevékenységnek nem tekinthető. Megállapította továbbá

azt is, hogy a perbeli tárgyalásról szóló tudósításban a jogtanácsosok képmásának pár másodpercre történő bemutatása – a jogtanácsosok cselekvősege hiányában – öncélúnak tekinthető, ami miatt az elsőfokú elmarasztaló ítéletet helybenhagyta.

Amennyiben azonban a bíróság a 28/2014. (IX.29.) számú AB határozat alapján vizsgálata tárgyává tette volna a tudósítás tárgyát képező egész peres eljárást (köztük annak tárgyát is), úgy egyértelműen kiderült volna számára, hogy az nem magánfelek magánjogi jogvitájáról, hanem egy jogsértett magánszemélynek a közhatalmi szervvel szembeni közhatalmi jogkörben okozott kárának megtérítése miatti jogvitájáról szól, így az arról történt tudósítás egyértelműen egy közérdeklődésre számot tartó jelenkori eseménynek minősül.

A jelenkori eseményről történő tudósítás pedig a demokratikus közvélemény kialakításában betöltött szerepe miatt elsőbbséget kell élvezzen a képmáshoz fűződő joggal szemben. Az Ítéletábra azonban a tudósítás eme szerepének vizsgálatát, a véleménynyilvánítás és a sajtószabadság képmáshoz való joggal történő adott ügyben történő „összemérését” elmulasztotta elvégezni.

Az alkotmánybírói határozat szerinti vizsgálat helyes lefolytatásának eredményeként a fentiekre figyelemmel azt is megállapítható volt az Ítéletábra, hogy a tárgyalásról készült képi tudósítás nem öncélú tudósítás volt, az a közvélemény, a társadalom tájékoztatását szolgálta. (Itt szükséges kiemelni a képi tudósítás fentebb hivatkozott társadalmi ellenőrző funkcióját is, melynek segítségével indítványozók tájékoztatni tudták a nyilvánosságot az alperesi rendőri szerv és annak jogtanácsosai tárgyalási jelenlétéről, munkavégzéséről.)

A videofelvételt tekintve kétséget kizáróan megállapítható, hogy a jogtanácsosok képmása nem öncélúan, hanem a szabad véleménynyilvánítás és a sajtószabadság keretében történt tudósítás részeként jelent meg a videóban, ugyanis azon tény, hogy egy közérdeklődésre számot tartó jelenkori eseményről történt a tudósítás, önmagában kizárja, hogy az annak részét képező képfelvételek öncélúan készültek volna.

Az Ítéletábra nem vizsgálta továbbá azt sem, hogy a jogtanácsosokról történő képi tudósítás sérti-e és ha igen, akkor mennyiben az adott rendőrségi jogtanácsos emberi méltóságát. Megállapítható ugyanis, hogy a pár másodperces totálkép mint tömegfelvétel - melyen hangsúlyt a felperes jogi képviselője és semmi esetre sem az alperesi rendőri szervek jogtanácsosai kapnak és ami tárgyilagosan mutatja be a tárgyalást, annak résztvevőit – emberi mivoltában egyáltalán nem sérti és nem is sértheti a rendőrségi jogtanácsosokat. Az alperesek képmása pár másodpercre csupán a hiteles és teljeskörű tudósítás érdekében került bele a videofelvételbe.

A jelen panaszban támadott ítélet a megállapításaival szembe megy a Kúria és az Alkotmánybíróság ezirányú, [REDACTED] által indított eljárások során kialakított megengedő gyakorlatával, így fordulhatott elő, hogy a két felperesi rendőrségi jogtanácsos másodpercenként 150 ezer forint összegű, sztárgázsival felérő sérelemdíjat kapott, ami elfogadhatatlan módon bünteti indítványozókat a véleménynyilvánítási szabadságuk és egyben a sajtószabadság gyakorlása miatt és ezáltal gyökerében támadja ezen alkotmányos jogokat.

Összegzésképpen az Ítéletábra elmulasztotta figyelembe venni ítélethozatala során a 28/2014. (IX.29.) AB határozat mindenkre kötelező iránymutatásait, az adott egyedi ügyben többek között nem vizsgálta a sajtó szabadságához és a szabad tájékoztatáshoz fűződő társadalmi érdeket a tájékoztatás jogszerűségének vizsgálatánál, ítéletét csupán a jogtanácsosok közszereplői minőségének - álláspontja szerinti - hiányára építette.

Mindezek miatt - hasonlóan a fent említett AB határozat által megsemmisített jogerős bírósági határozathoz – jelen ítélet alaptörvény-ellenesnek minősül, ugyanis esetében is érvényesek az említett AB határozat megállapításai:

[48] *A panasszal érintett határozat azt az alkotmányjogi szempontot, amely a sajtó szabadságához, a jelenkor eseményeiről való szabad tájékoztatásához fűződik, nem vette figyelembe a Ptk. 80. § (2) bekezdése értelmezésekor. A határozat nem a rendőrök konkrét feladatteljesítése helyszínének és a konkrét tevékenységük közben való fényképezésük, a képfelvételek elkészítése körülményeinek és a nyilvánosságra hozásuk céljának – a gyülekezéstről mint nyilvános közszereplésről, tömegrendezvényről szóló tudósításnak –, hanem annak az egyetlen szempontnak tulajdonít döntő jelentőséget, hogy a rendőr általában, a szolgálati feladatai ellátása során, általánosságban közszereplőnek minősül-e. A közérdeklődésre számot tartó eseményről a felvételek általában közterületen készülnek, rajtuk emberek sokasága látható, de nem mint egyedi személyek, hanem másokkal együtt, kiemelés (például teleobjektív használata) nélkül. A képek bizonyos fokú szabad felhasználása nélkül a modern tömegtájékoztatás nem létezhetne, a polgári jogi szabályok szó szerinti, merev értelmezése alapján már a felvétel készítése is engedélyköteles lenne.*

A Ptk. 2:48. § (2) bekezdése azt a bírói gyakorlatot rögzíti, amely szerint valamely felvétel felhasználásához tömegfelvétel és nyilvános közéleti szereplésről készült felvétel esetén nem szükséges az érintett hozzájárulása, függetlenül attól, hogy a felvételen felismerhető-e: eszerint a képmás nyilvánosságra hozatalának tilalma nem vonatkozik a nyilvános eseményekről, rendezvényekről, táj- és utcarészletekről készült felvételekre, amikor tehát az ábrázolás módja nem egyéni, amikor a felvétel összehatásában örökít meg a nyilvánosság előtt lezajlott eseményeket. (28/2014. (IX.29.) AB határozat)

A jogerős ítélettel szemben indítványozók felülvizsgálati kérelmet is előterjesztettek a fentebb említett alkotmánybírósági határozatokra figyelemmel, azonban a Kúria a Fővárosi Ítéltábla ítéletét hatályában fenntartotta.

A kúriai ítélet indoklása szerint az Alkotmánybíróság határozatai feltártak új aspektusokat annak vonatkozásában, hogy a sajtószabadsághoz fűződő jog milyen esetben kerülhet előtérbe más személyiségi jogokkal szemben, de ezen túlmenően az ítélet nem foglalkozott az AB határozatok előírásaival. Az ott meghatározott, és a kérdéses ügyre vonatkozó vizsgálatot nem végezte el, hanem az Ítéltáblához hasonlóan az adott személyek közhatalom gyakorló minőségét vizsgálta, és megállapította, hogy mint közalkalmazottként tárgyalási jogi képviselőt ellátó személyek, a rendőrségi jogtanácsosok nem gyakoroltak közhatalmat, ezért beleegyezésük nélkül felvétel róluk nem volt készíthető. A Kúria továbbá azt is kihangsúlyozta, hogy a nyilvános bírósági tárgyalás – az eljárás tárgyának vizsgálata nélkül – általánosságban nem tekinthető olyan közszereplésnek, ami szükségtelenné tenné az egyedi hozzájárulást.

Figyelemmel arra, hogy mind az elsőfokú, mind a jogerős ítéltáblai ítélet mind az azt hatályában fenntartó kúriai ítélet csak és kizárólag azt vizsgálta, hogy a felvétel alanyai közhatalmat gyakorló személyeknek, közszereplőknek minősülnek-e, azonban nem végezték el az Alkotmánybíróság mindenkire kötelező határozataiban előírt egyedi esetre vonatkozó vizsgálatot, és ezáltal továbbra is fenntartották azon bírósági gyakorlatot, mely a polgári jogi szabályok merev értelmezése útján tiltja a képek, képmások bizonyos fokú szabad felhasználását és ezáltal gyakorlatilag gátat szab a modern tömegtájékoztatásnak, ezért ezen ítéletek alaptörvény-ellenesnek tekinthetők.

A támadott ítéletek a sajtó szabadságát, a közhatalmi szervek átláthatóságát és a bírósági tárgyalások nyilvánosságát súlyosan sértik, amelynek beláthatatlanul káros következményei lehetnek, amelynek az adójukkal az állami szerveket működtető és hiteles tájékoztatásra jogosult polgárok lehetnek a kárvallottai.

Mindezeket túl indítványozók szükségesnek tartják kihangsúlyozni, hogy a Pp. 134/A. § (3) bekezdése egyértelműen fogalmaz: „törvény eltérő rendelkezésének hiányában az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó, e feladatkörében eljáró személyről hozzájárulása nélkül is készíthető kép-, illetve hangfelvétel”.

A rendfenntartó tevékenysége során államigazgatási jogkörben polgároknak okozott kár miatti kártérítési perben pedig a rendőrség nem magánfélként vesz részt, hanem állami szervezetként. Közfeladat ugyanis a közrend biztosítása, az ennek során elkövetett emberi jogi jogsértések miatti helytállás, így a rendőri szervezeteket és az érdekükben eljáró képviselőket is állami feladatot ellátó, e

feladatkörben eljáró személynek kell tekinteni, akik tevékenysége, képmása a sajtó által jogszerűen bemutatható kell, legyen. Az adófizetőknek jogukban áll megtudni, hogy az adóforintjaikból működő állami szervek jogi képviselői hogyan végzik munkájukat a nyilvános perekben. A közhatalmi szervek nyilvánosságtól elzárt működése nem egyeztethető össze a demokratikus és átlátható jogállam követelményével.

A polgári perrendtartás kép- és hangfelvétel készítésre vonatkozó szabályainak törvényalkotó által egyértelműen meghatározott rendszerét önkényesen átszabó, és az állami szervezetek, illetve képviselőik tevékenységének átláthatóságával kapcsolatos szabályokat sértik a támadott ítéletek, amellyel ezen bírói fórumuk a felvételkészítést jogellenesen megtiltó bíró és a bemutathatatlansághoz ragaszkodó rendőri jogtanácsosok oldalára álltak a törvényesség érvényesítése helyett.

3. Irányadó alkotmánybírói gyakorlat

Indítványozók a fentebb említett, és elvi jelentőségű 7/2014. (III.7.) és 28/2014. (IX.29.) AB határozatok mellett kiemelik, hogy esetükkel szinte teljesen azonos ügyekben születtek meg az Alkotmánybíróság 16/2016. (X.20.) és 17/2016. (X.20.) számú határozatai, melyek a korábbi alkotmánybírói gyakorlatot megerősítve a véleménynyilvánítási és sajtószabadságot sértő alaptörvény-ellenes bírósági ítéleteket megsemmisítették és a bírósági joggyakorlatot orientáló cézzal kimondták:

Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény IX. cikkében foglalt sajtószabadság és véleménynyilvánítás szabadsága védelmében az Abh.-ban úgy értelmezte a képfelvétel közzétételével kapcsolatos jogi helyzetet, hogy „[mindaddig, amíg valamely tájékoztatás nem visszaélés a sajtószabadság gyakorlásával, az emberi méltóság védelmével összefüggésben a személyiségi jogok sérelmére való hivatkozás ritkán alapozza meg a sajtószabadság gyakorlásának a korlátozását. Valamely jelenkori eseménnyel kapcsolatban a nyilvánosság figyelme elé került személyről készült képmás általában az eseménnyel összefüggésben az engedélyük nélkül nyilvánosságra hozható]” (Abh., Indokolás [42]). Az Alkotmánybíróság által meghatározott alkotmányos értelmezési tartomány megjelöl számos olyan kivételt, amely a sajtószabadsággal való visszaélés alá esik (ilyen pl. az öncélú közzététel), illetve amikor a sajtószabadság más oknál fogva meghajol az emberi méltóság védelme előtt (ilyen pl. az egyébként közérdeklődésre számot tartó eseményről készült felvétel körében a megsérült rendőr szenvedését megörökítő felvétel).

[24] Az Alkotmánybíróság a bíróságok által elvégzendő mérlegelés szempontjairól, főszabályáról állást foglalt az Abh.-ban: „[a] rendes bíróságra tartozó kérdés polgári ügyben, hogy milyen eseményt tekint közszereplésnek, közéleti szereplésnek, milyen felvételt minősít tömegfelvételnek vagy a személyiségi jogokat sértőnek a Ptk. alapján, az értelmezésnél az Alaptörvényre is megfelelően figyelemmel kell lenni. [...] A nyilvános helyen készült, nem sértő, az érintett személyt tárgyilagosan ábrázoló felvétel általában nyilvánosságra hozható engedély nélkül, ha az a közérdeklődésre számot tartó tudósításhoz kapcsolódik, a jelenkor eseményeiről való szabad tájékoztatásához kötődik” (Abh., Indokolás [44]). Az Alkotmánybíróság ezt az alkotmányos jelentőségű, de bírósági hatáskörbe tartozó jogszabályértelmezést – alkotmányos jogállásával összhangban – nem végzi el a bíróságok helyett.[16/2016. (X.20.) AB határozat]

4. Összegzés, záró rész

Az alkotmányjogi panaszindítvány érdemi indoklásában kifejtettekre, továbbá az indítványozók ügyében kialakult és jelen beadványban ismertetett következetes alkotmánybírói gyakorlatra figyelemmel indítványozók ezúton kérik a T. Alkotmánybíróságot, hogy az alaptörvény-ellenes elsőfokú, jogerős és felülvizsgálati ítéleteket megsemmisíteni szíveskedjenek.

Indítványozók nyilatkoznak, hogy az ügyben volt folyamatban felülvizsgálati eljárás, mely érdemi döntéssel már lezárult, a törvényesség érdekében egyéb jogorvoslati eljárás illetve perújítás nincs folyamatban.

Indítványozók továbbá az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 52. § (5) bekezdésére és 57. § (1a) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013 (II. 27.) Tü. határozat 36. § (2) bekezdésére tekintettel nyilatkoznak, hogy a jelen ügyben előterjesztett alkotmányjogi panasz indítványában szereplő személyes adataik nyilvánosságra hozatalához hozzájárulnak.

A kérelem kedvező elbírálásában bízva tisztelettel:

dr. Gaudi-Nagy Tamás
ügyvéd

Dr. Gaudi-Nagy Tamás
§ ügyvéd §

Melléletek:

- 1.sz. melléklet meghatalmazás
- 2.sz. melléklet a Fővárosi Törvényszék 22.P.24.183/2014/9. sz. ítélete
- 3.sz. melléklet a Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.20.495/2015/6/II. sz. jogerős ítélete
- 4.sz. melléklet a Kúria Pfv.IV.20.750/2016/8. sz. felülvizsgálati ítélete